

Rekenkamer Hilversum

Nawoord rapport “Grote projecten vervolgd”

Deel I: Naar aanleiding van bestuurlijke reactie college van burgemeester en wethouders

De rekenkamer heeft kennis genomen van de constructieve reactie van het college van burgemeester en wethouders en is verheugd over het feit dat het college de conclusies en aanbevelingen in het rapport zal betrekken bij het verder verbeteren van de projectbeheersing in Hilversum.

De rekenkamer plaatst één kanttekening bij de reactie van het college ten aanzien van de conclusie dat de kwaliteitsverbetering in de organisatie onvoldoende is doorgevoerd. Het college geeft in zijn reactie aan dit gedeelte van de conclusie niet te onderschrijven. Als reden hiervoor voert het college aan dat de kwaliteitsverbetering in de organisatie verloopt via de operatie “Slank en Hoogwaardig”. Het college stelt dat het deze operatie voortvarend ter hand heeft genomen en hiermee op koers ligt.

De rekenkamer heeft voor de afbakening van het onderzoek niet onderzocht wat de status is van interne organisatorische veranderingen. Wel heeft de rekenkamer aan de hand van concrete resultaten (risicoanalyses en voortgangsrapportages) bekeken in hoeverre de informatievoorziening aan de raad en de risicobeheersing zijn verbeterd. De rekenkamer heeft geconstateerd dat er weliswaar stappen zijn gezet, maar dat het resultaat daarvan nog niet voldoet aan de eisen die de rekenkamer daaraan stelt (zie daarvoor het normenkader in bijlage A). De rekenkamer vindt dit verontrustend. Te meer daar zij in haar nawoord naar aanleiding van het onderzoek naar grote projecten in 2010, begrip heeft getoond voor het feit dat organisatieontwikkeling (toen: Organisatie in Positie) tijd kost, maar dat de aanbevelingen gericht op risicobeheersing en projectsturing niet op de lange baan geschoven zouden moeten worden. De rekenkamer houdt daarom vast aan haar conclusie dat de benodigde kwaliteitsverbeteringen nog onvoldoende in de organisatie zijn doorgevoerd. De rekenkamer herhaalt dan ook haar advies uit 2010 aan de raad om een termijn te stellen waarbinnen het college met een concrete aanpak hiervoor komt.

Deel II: Naar aanleiding van bespreking met de raadscommissie voor de rekenkamer d.d. 11 september 2011

Volgens afspraken tussen raadscommissie en rekenkamer legt de rekenkamer het concept eindrapport (inclusief conclusies en aanbevelingen) ter advisering voor aan de raadscommissie. In dit geval voelde de rekenkamer zich genoodzaakt van deze afspraak af te wijken. De rekenkamer vindt het wenselijk dat behandeling van het eindrapport vóór de begrotingsbehandeling in november 2012 plaatsvindt, zodat aanbevelingen nog meegenomen kunnen worden in het vaststellingsproces van de programmabegroting. Bovendien zou een behandeling van het eindrapport ná de begrotingsbehandeling betekenen, dat het eindrapport pas in december 2012 in de raad kan worden besproken. Hiermee zou de actualiteitswaarde van het onderzoek afnemen. Vandaar dat de rekenkamer qua planning heeft ingezet op een behandeling van het eindrapport in de raadsvergadering van oktober 2011. Dit betekende echter dat – rekening houdend met de termijnen voor bestuurlijk wederhoor en de aanlevertermijnen voor verzending van de stukken voor de Commissie Ruimte op 3 oktober 2012, het eindrapport uiterlijk op 3 september 2012 voor bestuurlijk wederhoor moest worden aangeleverd. Vanwege het zomerreces was het niet meer mogelijk om voor de ingangsdatum van het bestuurlijk wederhoor, het concept eindrapport ter advisering aan de voltallige raadscommissie voor te leggen. In haar vergadering met de raadscommissie op 11 september 2012 is het eindrapport alsnog besproken met de raadscommissie. De raadscommissie had een aantal vragen en opmerkingen over het rapport. Hieronder gaat de rekenkamer in op de belangrijkste aandachtspunten uit deze bespreking.

Consequenties voor Hilversum?

Een belangrijke vraag van de raadscommissie was – gegeven de conclusie van de rekenkamer dat de aanbevelingen uit 2010 onvoldoende zijn opgevolgd – of financiële tegenvallers voorkomen hadden kunnen worden als de aanbevelingen *wel* in voldoende mate waren opgevolgd. Het antwoord van de rekenkamer daarop is als volgt: adequate informatievoorziening en risicobeheersing zijn randvoorwaardelijk aan een goede projectbeheersing. Het is echter niet gezegd dat financiële tegenvallers daarmee te allen tijde voorkomen (kunnen) worden. De raad kan op basis van een adequate informatievoorziening alsnog besluiten te overschrijden, maar dat is dan een politieke (bewuste) keuze. Deze overschrijding is dan het gevolg van politieke ambities en niet het gevolg van het niet kunnen overzien van de consequenties van bepaalde keuzes.

Wat zijn dan nu de consequenties voor Hilversum, gegeven de conclusies van de rekenkamer? Door een gebrekkige informatievoorziening worden raadsleden niet goed in staat gesteld alternatieven en de consequenties daarvan voor alle beheersaspecten (geld, tijd, maatschappelijke impact, etc.) tegen elkaar af te wegen. Door een gebrek aan goed uitgewerkte alternatieven met bijbehorende consequenties, kunnen afwegingen vanuit politieke overtuigingen niet goed worden gemaakt. De rekenkamer heeft niet onderzocht of en zo ja welke financiële tegenvallers met een adequate informatievoorziening en risicobeheersing voorkomen hadden kunnen worden.

Geheime stukken

De logistiek om de stukken in het geheime kastje in te zien is omslachtig voor raadsleden. Bovendien is het voor raadsleden niet altijd duidelijk dat er stukken ter inzage in het kastje zijn gelegd. De rekenkamer doet daarom de suggestie aan het college te onderzoeken in hoeverre de digitalisering van besluitvormingsproces in de raad een oplossing biedt voor het geheime kastje. Wellicht kunnen geheime stukken, in een afgeschermd en alleen voor daartoe geautoriseerde raadsleden en fractiemedewerkers, toegankelijk worden gesteld in de vorm van een “digitaal geheime kastje”?

Controlerende rol van de raad

De rekenkamer ziet als extra mogelijkheid voor de raad de projectvoortgangsrapportages in de commissievergadering te bespreken. Zolang de raad slechts éénmaal per jaar een actualisatie ontvangt, is dit een aanvullend moment waarop de raad zijn controlerende rol zou kunnen pakken.

Wij zien uit naar de behandeling van het eindrapport op 3 oktober 2012 in de Commissie Ruimte.

Namens de Rekenkamer Hilversum,

dr. Vivien van Geen
voorzitter